

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ролей та образів. Розкриття лінгвальної репрезентації цих аспектів рекламного дискурсу вважаємо перспективою подальших досліджень.

РОЛЬ ПЕРШИХ ЖІНОК-ЛІКАРІВ У СТАНОВЛЕННІ МЕДИЧНОЇ НАУКОВОЇ МОВИ

Яременко Л. М. – *ст. викладач кафедри журналістики та філології (Сумський державний університет),*
Титаренко Ю. В. – *студентка I курсу Медінституту (Сумський державний університет)*

Сьогодні амбітна і успішна жінка-професіонал, науковець, менеджер у медичній сфері є нормою життя, ґрунтовна освіта – невід’ємний чинник кар’єрного росту, задля цього представницям слабкої статі не треба долати суспільний опір, кидати виклик культурним традиціям, «*міжпланетарним теоріям гендерних відмінностей*». За понад сто років поспіль жінки-лікарі рівноправно формують сферу медичної наукової мови, наслідуючи В. А. Кашеварову-Рудневу, що першою на батьківщині у 1876 р. захистила дисертацію на ступінь доктора медицини.

Ольга Євгенівна Габрилович – жінка-провізор, продовжила традицію своєї попередниці й 21.12.1906 р. захистила дисертацію на ступінь магістра фармації на тему «*Действующее начало «пьяного хлеба»(Материалы для установки способа выделения его из муки и его химических свойств)*. Керівником дисертантки був видатний біохімік, чільник Військово-Медичної академії О. Я. Данилевський.

Кар’єра О. Габрилович зумовлена сімейними традиціями: батько – визнаний фахівець у галузі гомеопатії; дядько, Густав Габрилович, магістр фармації, організатор аптек, благодійник; власною наполегливою працею – склала іспит на звання провізора, прослухала курс бактеріології в інституті експериментальної медицини, викладала фармацію у Жіночого мед. інституті [1].

Тема дисертації була актуальною у суспільстві, убезпечила від отруєння «п’яним хлібом», зараженим токсинами різних грибків; мала резонанс – порушила питання виробництва ліків у аптеках, створення лабораторій для санітарно-гігієнічних дослідів продуктів харчування. Своєю працею О. Габрилович «установила рівновагу» між лікарями та фармацевтами, розширила коло наукової мови [2].

Першою українською жінкою жінкою-науковцем була Валентина Василівна Радзимовська, яка у 1913 році здобула диплом лікаря Київського університету ім. св. Володимира. Як здібного лікаря

і дослідника, її запрошено залишитися при університеті для підготовки до професорського звання – неординарне явище для того часу. Так почалася її наукова діяльність у галузі теоретичної медицини, фізіології та біохімії, яким вона присвятила понад 40 років. В. Радзимовська – автор 70 праць, визнаних у науковому товаристві – «Про значення реакції середовища для тканинних клітин, культивованих поза організмом», «Про характер гемолітично-активних речовин», «Про вплив водневих іонів на життя клітин»; «Щелочные резервы крови и периодическая двигательная деятельность тощего желудка» (1926, Харків); стала конструктором оригінального прецизійного електрода для вимірювання р-Н тканинних культур [3], що був достойно поцінований американськими та європейськими дослідниками.

Після громадянської війни, голодних часів професор медицини зніціювала дослідження фізіологічного здоров'я дітей (600 дітей із різних регіонів України), впровадила спеціальну методику, за якою було обстежено 25 000 дітей шкільного віку. Щоб привернути увагу суспільства до здоров'я молоді, видає книгу «Діти у часи революції», в якій наголошує: «Тяжка економічна криза... відбилася на фізичному стані молоді України», був порушений нормальний розвиток дітей – мають не лише меншу вагу і гірше відживлення, а й недорозвинені окремі органи, що спричиняє різні фізіологічні розлади і знижує опірність дитячого організму до несприятливих умов життя. Як громадський діяч, науковець закликає до боротьби за зміцнення здоров'я виснаженого й ослабленого лихоліттям молодого покоління України. Пізніше була репресована у справі СВУ (1929-30рр.). В еміграції В. Радзимовська стала одним із засновників медичної секції Української Вільної Академії Наук в США, продовжувала формувати українську медичну мову.

1. Кункіте М. Фармація стала женским делом ровно 100 лет назад. – Режим доступу: 28.05.2009 [#.VwLCqp8z9y0](http://www.pharmvestnik.ru/publs/staryj-arxiv-gazety/farmatsija-stala-zhenskim-delom-rovno-100-let-nazad.html)
2. Аржанов М. П. Загадка Ольги Габрилович. – Режим доступу: <http://www.provisor.com.ua/archive/2007/N09/gabrilovich.php>
3. Ганіткевич Я. Українські лікарі-вчені першої половини ХХ століття та їхні наукові школи. Біографічні нариси та бібліографія / Я. Ганіткевич. – Львів, 2002. – 544 с., 172 іл. – С. 164-176.